

*Lietuvos Respublikos prezidentei Daliai Grybauskaitei
Lietuvos Respublikos Seimo pirmininkei L. Graužinienei
Lietuvos Respublikos Ministrui Pirmininkui A. Butkevičiui
Lietuvos Respublikos Seimo nariams*

Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungos visuotino ataskaitinio susirinkimo

REZOLIUCIJA

Dėl tautos istorinės atminties įstatymo būtinumo

Vilnius, 2014-03-29

Lietuvos politikų, mokslininkų bei visuomenininkų tarpe pastaruoju metu ypač pagyvėjo diskusija dėl LR Seime įregistruoto Tautos istorinės atminties įstatymo projekto. Tačiau pastebėtina, jog itin girdima tampa prieš šį įstatymą nusistačiusi politikų bei istorijos mokslo atstovų pusė, įvairiais straipsniais, organizuojamomis kryptingomis diskusijomis siekianti pasipriešinti šio įstatymo priėmimui.

Tautos istorinės atminties įstatymas buvo ruošiamas pastaruosius dvejus metus, į jo svarstymus buvo įtrauktas platus istorikų, visuomenininkų ir politikų ratas. Kuo įvairesnių pažiūrų žmonės buvo siekti įtraukti todėl, nes įstatymą norėta paruošti priimtina visiems ir jis galiausiai būtų priimtas. Be ilgai šio įstatymo nuostatas diskutavusios darbo grupės, praėjusių metų pabaigoje LR Seime buvo vykdomos ir viešosios konsultacijos, kurių metu buvo galima teikti siūlymus bei pastabas ruošiamam projektui.

Nors negalima teigti, jog Lietuvoje per nepriklausomybės laikotarpį nebuvo vykdoma istorijos politika, bet iki šiol ji nebuvo suformuota kryptingai, nuosekliai, nebuvo nustatyta aiški sistema. Į atmintinų dienų įstatymą yra įtraukiamos datos, minėtini metai ar jubiliejai be aiškiai suformuluotos finansavimo bei organizavimo sistemos, todėl dažnai vyksta chaotiškai ir ne iki galo apmąstyta. Teigiame, kad Lietuvai šiandien būtina suformuluoti aiškia ir vieningą istorinės atminties politiką.

Kalbame apie tautos – esminės ir tvariausios nacionalinės valstybės politinės bendruomenės – istorinės atminties politiką. Natūralu, kad ji atlieka valstybės piliečių telkimo į bendruomenę bei įsipareigojimo savo valstybei misiją. Istorinės atminties politika įveda aiškumo organizuojant valstybinių bei jubiliejinių švenčių, atmintinų dienų minėjimą. Tauta, turinti savo istorinio pasakojimo apmatą, dėl kurių būtų rastas konsensusas, neleistų marginalinėms grupėms į viešąją erdvę iškelti okupaciją, trėmimus teisinančių, sovietinį laikotarpį ir lenkmetį šlovinančių idėjų. Kitaip tariant, jeigu tauta neturi savo istorinio pasakojimo, ji už ją sukurs kiti, būtent – Lietuvai nedraugiškos jėgos. Lietuvoje propagandos skleidėjų vykdomas „smegenų programavimas“ nukreipia Lietuvos piliečius prieš jos valdžią ir pačią valstybę, kaip visų negandų ir nelaimių šaltinį. Tai – itin svarbi Kremliaus ir Lietuvos lenkų rinkimų akcijos vykdomos politikos dalis.

Lietuvai neturėti istorinės atminties politikos bei ją kuriančios institucijos reiškia būti amžino neapibrėžtumo būsenoje. Suvokdami istorijos politikos valstybingumo stiprinimui svarbą bei žinodami, kad tik iš praeities Tauta atėjo į dabartį, kad tik iš praeities atėjusi į dabartį, ji eina į ateitį, teigiame: Tautos istorinės atminties įstatymo projektas atitinka šiandienos poreikius bei užpildo Lietuvoje egzistuojantį istorijos politikos vakuumą;

Įstatymo projektas yra kompromisinis, iš principo skirtingas grupes bei piliečius tenkinantis variantas, todėl liberaliają-kosmopolitinę bei istorinę liniją atstovaujančių piliečių pasipriešinimą laikome grynai ideologizuotu veiksniu;

Yra būtinas kryptingos ir nuoseklios istorinės atminties politikos suformavimas, todėl raginame LR vadovus, LR Seimo narius bei parlamentines partijas pasisakyti už šį Tautos istorinės atminties įstatymo projektą.

Šią rezoliuciją nuspręsta įteikti LR Prezidentei, LR Seimo pirmininkei, Vyriausybės vadovui, LR Seimo nariams.

Susirinkimo pirmininkai: **Laimas Dieninis** ir **Robertas Ščerbavičius**